

Risteile Söderskäriin luotsiasemalta!

Vuodesta 1862 majakka on seissyt paikallaan ohjaamassa merenkulkijoita avoimelta mereltä Porvooseen. Monet alukset olivat ajaneet karille näillä vesillä ennen kuin majakka tuli paikalleen, mutta sen jälkeenkin petolliset karikot Pellingin, Emäsalon ja Pirttisaaren ulkopuolella olivat vaatineet uhrinsa.

Majakka seisoo edelleen paikallaan, mutta enää siellä ei tarvita sen enempää majakanvartijaa, luotseja kuin tullimiehiä. Kilpilahteen ja Tolkkisiin johtaa uusi, hyvin merkitty syväväylä. Tutkat ja kulunvalvonta helpottavat navigointia, ja luotsi tilataan Emäsalosta puhelimitse.

Sata vuotta sitten pieni yhdyskunta eli Söderskäriin luodoilla, majakanvartijat perheineen ja luotsit, jotka hankkivat elantoa kalastamalla. Lapset kävivät koulua tavallisesti Pirttisaarella, joka oli lähin asuttu saariryhmä, missä oli myös kauppa. Myrskyn ja kelirikon aikana Söderskär oli täysin eristyksissä. Jos haluat tietää kaiken Söderskäristä lue Jan Mikanderin ja Christian Westerbackin kirja saaresta, jonka Schildts julkaisi vuonna 2000.

Torstaina 21. Heinäkuuta saamme tilaisuuden yhdessä Kyläyhdistyksen kanssa tutustua tämän päivän Söderskäriin. Varlaxuddenilta luotsiaseman laiturilta lähdemme päiväretkelle m/s Söderskärillä samannimiselle majakkasaarelle. Meren pinnasta 40 metriä nouseva majakka on ollut sammutettuna jo kauan, ja se sytytetään enää vain jonkin yksittäisen, nostalgisen kerran.

Lintutarkkailijat etsiytyvät aikaisin keväällä Söderskärille, jossa allit perinteisesti mieluusti pesivät. Täällä matkailun tulee olla hienovaraista ja pienimuotoista. Tähän uusi toimija ja vuokralainen Pörtö Line on panostanutkin. Jo muutaman vuoden ajan EW Finland Oy:llä ja sen tytäryhtiöllä, Pörtö Linella, on ollut oikeus majakan ja majakkasaaren hallintaan sekä sinne liikennöintiin Helsingin Vuosaaren Hiekkajalarannasta (Aurinkolahdelta) sekä mm. reitillä Kalkkiranta – Pirttisaari..

Alus, jolla matkaamme, kastettiin toukokuussa Söderskäriksi

painottamaan sen ja saaren suhdetta. Kotisatama on Pirttisaari, ja sieltä tulee myös EW Finland yhtiön kantava voima, taloustieteen tohtori Hans Jonasson. Hän on Pirttisaaren yhden menestyneimmän veneenrakentajan ja telakan omistajan poika, hän on kasvanut saarella, ja joutui jokaisena koulupäivänään laittautumaan Kalkkirannan kyläkouluun. Koti-ikkunastaan hän näkee Söderskäriin. Ei siis ihme, että hän halusi panostaa majakan säilyttämiseen paikallisissa käsissä.

M/s Söderskär on rakennettu Virroilla alumiinista. Se on aiemmin liikennöinyt saaristoristeilyissä Helsingissä ja Sipoossa. Toukokuussa se sai oikeuden liikennöidä myös ulkomerellä. Se voi ottaa 77 matkustajaa, ja aluksessa on tarjoilua. Aluksen miehistönä on kokeneita suomalaisia tai virolaisia merikapteeni Börje Englund, joka aiemmin oli päällikkönä SHO:n isoilla rahtialuksilla. Hän on syntyjään Pirttisaarelta, ja tuntee vedet kuin omat taskunsa.

TEKSTI & KUVA: THURE MALMBERG

Kyläyhdistys on järjestänyt pysäköinnin luotsiaseman laiturille. Kokoontuminen klo 10.45, alus lähtee 11.00. Hinta aikuisilta 60 €, 7-14 vuotiailta lapsilta 50 €, alle 7-vuotiailta 35 €. Ennakkoi ilmoittautumiset Hans Öhbergille e-postina hans.ohberg@kolumbus.fi tai puh. 0500 469 697. Sitovat ilmoittautumiset 15.7 mennessä maksamalla Emäsalon Kyläyhdistyksen tilille Fi61 4050 1020 0404 49. Lisätiedot www.emsalo.fi/ajankohtaista.

Julkaisija: Emäsalon kyläyhdistys r.y. Toimitus: Leif Pietilä, Bebbe Nyberg Layout: Mi Helaskoski Suomennokset: Tapani Mansikkala

Altengamme-talvi 90 vuotta

Vuoden 1926 kylmä talvi 90 vuotta sitten on saanut seudullamme nimen Altengamme-talvi. Nimi tulee saksalaisesta rahtialuksesta, joka ajoi karille Emäsalon kaakkoispuolella.

Loppusyksystä 1925 oli vallinnut kova kylmyys ja Suomenlahdelle oli muodostunut vahva merijää. Jo tammikuun alussa oli 35 kauppa-alusta juuttunut jäihin, useat näistä Räävelin, nykyisen Tallinnan, pohjoispuolella. Lounaismyrskyssä jää alkoi liikkua ja alukset sen mukana. Useat niistä joutuivat vaikeuksiin jäiden puristuksessa. Yksi näistä oli saksalainen rahtihöyry Altengamme Hampurista, joka oli matkalla Leningradiin (nykyiseen Pietariin). Jäihin juuttuneena se ajautui koilliseen ja törmäsi Yttre Hällkallaniin kahdeksan merimailia (noin 15 kilometriä) Varlaxuddenista koilliseen.

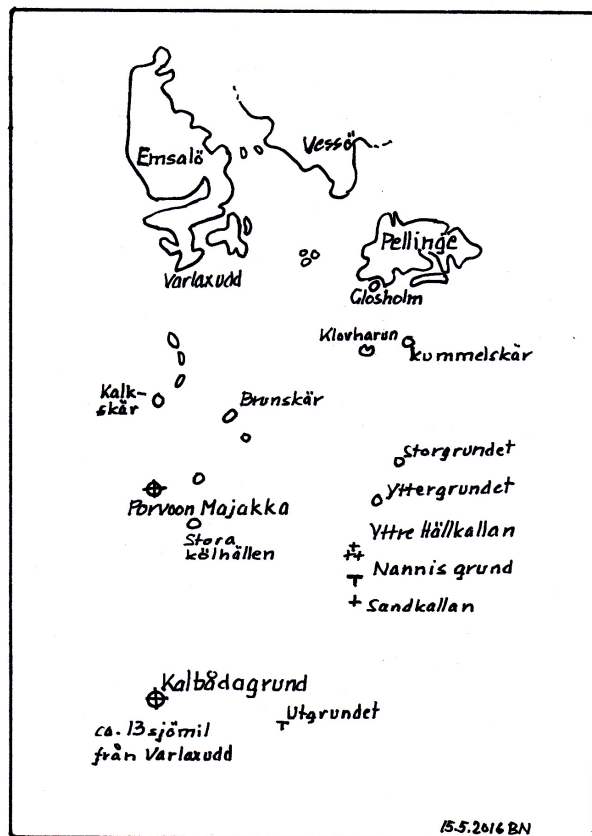
Altengammen lähellä oli pari muutakin alusta, mutta ne eivät olleet ajautuneet karille. Muutaman päivän kuluttua venäläinen jäänmurtaja Lenin hinasi ne kauemmaksi merelle. Mutta sekään ei onnistunut irrottamaan karille ajanutta. Ei myöskään paikalle kutsuttu Viron valtionmurtaja Suur Töll (aiemmin suomalainen Väinämöinen).

Lehtitietojen mukaan Altengammessa oli lastina 2.200 tonnia konetarvikkeita, lääkkeitä ja kemikaaleja. Aluksessa oli riittävästi elintarvikkeita, mutta vedestä oli pula, ja sitä jouduttiin sulattamaan ruuanlaittoon merijäästä.

Vaiherikas pelastusretki

Haveristin luokse lähti ensin neljä miestä Vaarlahti/Hakasalosta. He olivat veljekset Gösta ja John Gustafsson Hakasalosta sekä Gustaf Lindberg ja Holger Rosenström Vaarlahdesta. Lindberg oli merikapteeni, ja hänellä oli tiettävästi meripelastusyhtiö Neptunin toimeksianto tutkia aluksen tilanne paikalla. Rosenström kuvailee säilyneissä muistiinpanoissaan matkaa merelle ja takaisin hyvin hankalaksi vaikeiden ahtojäiden vuoksi. Mutta he saivat oikein hyvän vastaanoton päästyään laivalle.

Varsin pian ryhdyttiin toimiin ainakin osan lastista purkamiseksi jotta alus saataisiin irti karilta. Muun muassa

Emäsalosta ja Pellingistä tuli väkeä töihin. Hemming Ådahl kertoi 1990-luvulla, että alukselta ajettiin karavaaneissa hevoskuormia, jotka ajoivat pitkin selkiä maihin ja takaisin. Toiset tiedot kertovat, että Altengammen rahtiaaja oli toivonut Emäsalosta 30 miestä auttamaan, mutta ainoastaan 16 siihen kykeni. Pääosa pelastusmiehistöstä tuli Pellingistä.

Lastin purku kesti koko tammi- ja helmikuun. Maaliskuun alussa miltei puolet lastista oli purettu, ja ryhdyttiin toimiin aluksen hinaamiseksi saariston suojaan. Jäänmurtaja Sampo kutsuttiin paikalle Hangosta, mutta ennen kuin se ehti paikalle,

Kotimatka Bengtsbyn fladasta Hakasalons ympäri 1953

Bengtsby on aika kaukana rannasta ollakseen saaristokylä, noin kahden kilometrin päässä. Talvella 1953 kokoontuivat ison kyläkoulun oppilaat vaihtelun vuoksi talvisena urheilupäivänä niin kutsutulle fladalle (kluuvi, matala lahti) pari kilometriä itään Bengtsbystä. Useimmat meistä olivat liikkeellä polkupyörällä. Kun oli saatu lautta ja bussi 1951 tie oli ainakin auttavasti aurattu ja ajettavissa pyörällä. Tie Bengtsbyn koululta rantaan saaren itärannalla ei kuitenkaan ollut pyöräilykunnossa, pyörää sai taluttaa rantaan. Siellä uskaltauduttiin sitten jälle pyöräilemään. Vain parilla meistä oli luistimet, mikä oli siihen aikaan melko luksusta saaristolaisnuorille. Me muut saimme tyytyä katselemaan.

Pari tuntia myöhemmin oli aika lähteä kotiin. Silloin päätimme toverini Maj-Britt ja minä lähteä kotiin jäitä myöten Hakasalons salmen kautta, se kun oli pari kilometriä lyhyempi reitti. Matka alkoi lupaavasti Solvikin, Arnavikin ja Rörvikin ohitse. Lähempänä

määränpäätä eteen tuli ahtojäävyöhyke. Meidän oli mentävä kauemmaksi selälle. Veduddenin ja Skärsvikin ulkopuolella näimme kalastaja Karlssonin, joka oli kokemassa verkkoja. Kysyimme kestäkö Hakasalons ympärillä oleva jää. Hän sanoi ettei ollut nähnyt ketään jäällä, mutta avovettä ei ollut näkyvissä.

Selvä juttu. Me kymmenvuotiaat suuntasimme pyörät Hakasalons taakse, Skallerhamniin. Jää oli tasaista ja hyvää pyöräillä. Ohitimme Hakasalons niemen ja minun oli aika kääntyä kohti Hamnkilää. Maj-Brittillä oli vielä pitkä matka jäljellä. Hänen oli ajettava Varlaxuddenin ympäri ja Meriniemen kautta kotiinsa Utvikeniin. Kaikki meni kuitenkin hyvin ja tulimme perille. Mutta sovimme ettei kotona puhuta mitään jäällä seikkailusta. Vanhempamme pääsivät hautaan siitä tietämättä.

EBBA JAKOBSSON

sitten

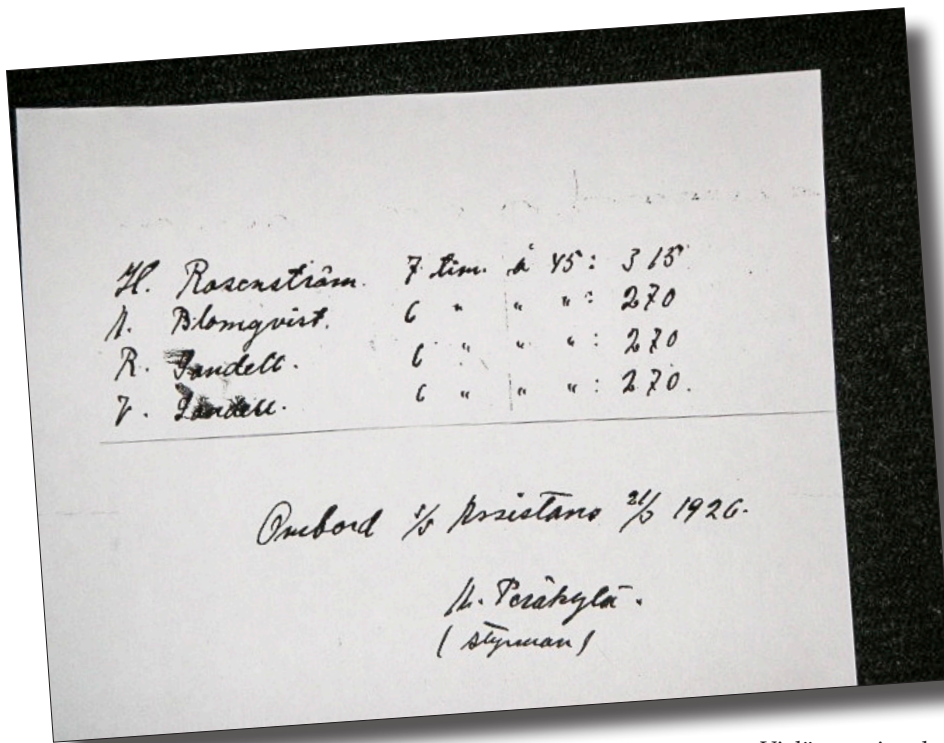

Bild: Utkwitterat för arbete på s/s Altengamme av Holger Rosenström, Alexander Blomqvist, Rafael Sandell och Vilhelm Sandell.

sen hiilivarasto alkoi ehtyä. Siksi se meni ensin Varluxuddenille, missä siihen lastattiin sata tonnia hiiltä säikeissä. Ne oli tuotu jäätä myöten hevosilla Tolkkisista, ja kannettiin sitten jäänmurtajaan.

Kiellettyä lastia?

Suurin osa lastista otettiin maihin Pellingissä, mutta osa ajettiin Porvooseen ja rahdattiin määränpäähän rautateitse. Pienehkö osa siirrettiin toisiin paikalle tullessiin aluksiin. Jo pelastustyön aikana alkoi liikkua huhuja, että osa lastista olikin koneenosien sijasta sotakieltotavaraa, mauser- pistooleita, eli kiellettyjä aseita. Kemikaalitkaan eivät tainneet olla ihan sitä mitä luultiin.

Jo pelastustyön aikana alkoi liikkua huhuja, että osa lastista olikin koneenosien sijasta sotakieltotavaraa, mauser-pistooleita, eli kiellettyjä aseita.

Vielä vuosi pelastustyön jälkeen 1927 lehdet kirjoittivat, että Räävelissä oli löydetty kymmenen suurta Altengammen lastiin kuulunutta laatikkoa, joissa oli kokaiinia noin viiden miljoonan markan arvosta.

Kun jäättilanne alkoi maaliskuun lopulla helpottaa, alus saatiin irti karilta. Yhdessä Neptunin hinaajan Assistsansin kanssa sai Sampo sen hinatuksi Pellinkiin Gloscholmin suojaan. Siellä sille tehtiin alustavat korjaukset, ja sitten se vähin erin vietiin telakalle Helsinkiin, mistä se palasi Hampuriin.

Se myytiin seuraavana vuonna Englantiin ja torpedoitiin toisen maailmansodan aikana.

BERTEL ROSENSTRÖM

Lähteet: Holger Rosenströmin muistiinpanot, Borgåbladet 1926 ja 1927. Hemming Ådahlin tietoja.

Pellingeboken 5:ssä Göran Selén on selvittänyt perusteellisesti Altengammen karilleajoa ja sen seurauksia.

Nannin kari

Östnyland- lehdessä ollut artikkeli (20.4.2016) kertoi ainutlaatuisen hylyn tunnistamisesta Suomenlahden Kalbådänissa. Se herätti Wilhelm Paneliuksen mielenkiinnon Nannikariin, myös nimellä Nannings. Hylyn löysi Immi Wallin viime vuonna. Salapoliisityön tuloksena hän saattoi osoittaa, että haaksirikoutunut alus oli fregatti Huis de Warmelo, rakennettu 1708 Medemblikin kaupungissa, Hollannissa. Kaupungin arkeologi lähetti mm. kuvan sen ajan kartasta, jossa Nannings- kari oli merkitty, ja johon fregatti oli törmännyt.

Nykyajan merikartalle Nanningsia ei ole enää merkitty,

Myöhemmin selvisi, että se oli merkitty myös vanhoihin venäläisiin merikarttoihin.

mutta Wilhelm Paneliuksella oli kaksi eri ikäistä vanhaa merikarttaa, joissa se oli merkittynä nimellä Nanni. Myöhemmin selvisi, että se oli merkitty myös vanhoihin venäläisiin merikarttoihin. Näiden karttojen mukaan tämä kari oli kahden nykyiseen merikarttaan merkityn karin, Yttre Hällkallan ja Sandkallan, välissä oleva nimetön vedenalainen kari. Näin tämä ikivanha kari, jolla on merkillinen nimi Nanni tai Nannings, ja joka Bertel Rosenströmin mukaan tunnettiin hyvin joitakin sukupolvia sitten,

voidaan sanoa olevan nyt tunnistettu.

BEBBE NYBERG

Kyläkauppa on vaativa

TEKSTI & KUVAT: FREDRIKA SUNDÉN
Haastattelu julkaistu 21.3.2016 / Svenska Yle, Östnyland

Emäsalon kyläkauppa Porvoon saaristossa sai vuodenvaihteessa uuden kauppiaan, Irina Hoyer-Viitalan. Kyläkauppiaan päivät venyvät pitkiksi ja palapelin kokoaminen tuottaa välillä ongelmia, mutta Irina Hoyer-Viitala pitää työtään arvokkaana.

Hän asuu itse saarella ja on huolehtinut vanhemmistaan täällä. Siksi hän tietää miten tärkeää senioreille on saada asua kotona, että heistä huolehditaan, ja että he saavat sen hoidon ja huomiota minkä tarvitsevat.

– On aika erikoista saada asua saarella. Edellytys on, ettei aina tarvitse ajaa kaupunkiin, ja että täällä on toimiva kauppa, jossa on monia toimintoja, sanoo Hoyer-Viitala.

Asiakkaiden toiveet täyttävät hyllyt

Kyläkauppa tarjoaa kaiken sen mitä emäsalolaiset saattavat tarvita.

– Tarkoitus on, että valikoima on interaktiivinen. Hyllyillä on sitä mitä asiakkaat toivovat ja sanovat haluavansa.

Hoyer-Viitala pursuaa ideoita mitä kauppa voisi tarjota. Mm. perjantaisin pidetään aamupäivällä muistiklinikkaa, tai happy hour tuokiota kuten sitä mieluummin kutsutaan. Ajatuksena on, että varttuneet saavat tulla muistelemaan vanhoja ja juomaan kupin kahvia yhdessä.

Varttuneiden kuuleminen on arvokasta

Hoyer-Viitala kertoo, että palaute on ollut hyvää ja kyläkauppa on ollut aika täysi perjantaaamujen happy hour aikaan.

– Ihmiset kertovat tarinansa. On arvokasta tulla kuulluksi. Jos istuu kotona yksin, ei kukaan ole kuulemassa.

Hän toteaa, etteivät kaikki varttuneet ole yksin, mutta moni aivan selvästi nauttii ajatusten vaihdosta toisten kanssa.

– Ylipäätään tämän on tarkoitus olla paikka, jonne ihmiset voivat tulla kysymään mistä saa sitä ja sitä. Haluan myös saattaa ihmisiä yhteen ja auttaa heitä oppimaan tuntemaan toisensa.

”Ilman kyläkauppaa oltaisiin tuuliajolla”

Yksi happy hour-kävijöistä perjantaaamupäivisin on Per Juslin, jota Irina Hoyer-Viitala kutsuu kylän sieluksi ja sydämeksi. Hän on pesunkestävä emäsalolainen vaikka onkin asunut muualla jonkun vuoden.

– Olen aina sanonut, että täällä oltaisiin todella tuuliajolla ilman kyläkauppaa, sanoo Juslin.

– Toistaiseksi autoilen, ja voin käydä kaupungissa, mutta on paljon niitä, joilla näin ei ole. Joskus minunkin autoiluni loppuu. Mitäs sitten tehdään?

Tiistait ja perjantait ovat kauppapäiviä, ja perjantaisin muistiklinikka on auki. Silloin kokoontuu yleensä hiukan enemmän väkeä kyläkauppaan, kertoo Juslin.

– Juttelemme vanhoja muistoja. Kahvi on ilmaista, mutta kahvileivän saa ostaa itse jos sitä haluaa. Sitten ehkä vähän juoruillaan,

laan, ja minulla on aina tapana pitää valmiina joku vitsikin.

Vaativa harjoitus

Kyläkaupat käyvät yhä harvinaisemmiksi, ja monet niistä ovat lopettaneet, koska toiminta ei kannata. Perjantain happy hour aikaan Emäsalon kaupassa on kuitenkin täysi rullanssi, ja Irina Hoyer-Viitala saa olla valmiudessa koko ajan. Mutta yhtälöä ei ole ihan helppo saada kootuksi nykyhinnoilla ja säännöillä.

– Onhan se vaikeaa ja raskasta. Kaupan pitäminen vaatii aika lailla enkä tiedä saanko sen onnistumaan, mutta teen parhaani.

– Arki voi olla paljolti sitä, että täytetään aukkoja ja sammutetaan paloja, se on todella vaativaa, mutta ehdottomasti sen arvoista.

Kun kello ovella kilahtaa ja uusi asiakas astuu sisään, Hoyer-Viitala tervehtii iloisesti. Hän tuntee useimmat asiakkaat nimeltä. Kyläkaupan läheinen ilmapiiri syntyy osaksi siitä, että kauppias oppii tuntemaan asiakkaansa. Palvelun tulee olla henkilökohtaista.

– Kun näen tietyn miehen tulevan niin ajattelen, että siinä tulee chili-mies, oi, onkohan minulla chilipähkinöitä? Sitä tietää tarkalleen kuka haluaa mitäkin ja mitä mustikkajukurttia tarvitaan.

Pitkiä työpäiviä

Toistaiseksi Hoyer-Viitala ei saa mitään tavaratoimituksia kyläkauppaan. Hän noutaa itse jokaisen pienen salaatinpään ja maitopurkin. Hänellä ei kerta kaikkiaan ole aikaa istahtaa

ja antoisa elämäntapa

↑ ↑ Kahvia ja rupattelua happy hour-aikaan.

↑ Per Juslin.

← Irina Hoyer-Viitala palvelee asiakkasta.

suunnittelemaan. Työpäivistä tulee helposti paljon yli kolmetoistatuntisia, ja siinä onkin tekemistä.

– Suunnittelua harjoitan kun ajan autoa. Se on ainoa lepohetki. Mutta konkreettisesti soitella ja tehdä sopimuksia – siihen ei aika riitä. Minulla on liian monta palloa ilmassa.

Monet kyläkauppaa koskevat ideat ovat yhä varastossa. Itse asiassa niitä on aivan liikaa, hän nauraa. Muun muassa hän haluaa tehdä pihan nykyistä elävämmäksi.

– Saksassa on konsepti, johon kuuluu vaikkapa porakone, ehkä pölynimuri tai sähkövispilä, joita koko kylä voi käydä lainaamassa. Jotain sellaista haluaisin mieluusti saada käyntiin meidän varastossa. Olisi mukavaa jos voisi ajaa tänne, ja pihavaraston ovet olisivat avoinna. Kuin avoin syli, johon voisi tulla, sanoo Irina Hoyer-Viitala.

Kirpputori ja jonkinlainen kimppakyydin konsepti töihin on myös mielessä. Samoin kyläkaupan yhteydessä voidaan järjestää erilaisia tapahtumia. Esimerkiksi pääsiäisenä oli mininäyttely Jan Fröjdmanin valokuvia Emäsalosta.

“Välistä väsy ja luulee olevansa täyshullu”

Miltä Hoyer-Viitalasta tuntuu tähän asti kauppiaina olo?

– Se on ollut aivan fantastista, todella. On rankkaa ja välistä olen väsynyt ja ajattelen, että olen tullut täyshulluksi ja ihmettelen miksi tätä teen.

– Mutta sitten näkee tyytyväisiä asiakkaita, ja otan rauhallisesti ja silloin näkee miten arvokasta tämä on, ja nauttii jokaisesta hetkestä.

“Olisi mukavaa jos voisi ajaa tänne, ja pihavaraston ovet olisivat avoinna. Kuin avoin syli, johon voisi tulla.

– Irina Hoyer-Viitala

Avoimet Kylät- tapahtuma Bengtsbyssä 11. kesäkuuta

Itä-Uudenmaan Avoimet Kylät- päivä alkaa Emäsälössä klo 10 Midgårdilla. Emsalö Allmogeförening järjestää pihalla torimyyntiä, kirpputorin, aarteensintää lapsille ja musiikkiesityksiä. Midgårdilla voi myös ostaa klo 11 alkaen kalakeittoa, jota tarjoaa Emsalö Marthaförening. Tutustumisen arvoinen Pellen Sähkömuseo, Orrby, Långvarpintie 29, on sekin avoinna klo 10-13. Torimyyntin kontaktihenkilö on Marina Uddström, puhelin 040-582 3380.

Lyhyt kiertokävely Bengtsbyssä alkaa klo 12 Midgårdilta. Käydään mm. Storspiksin tilalla ja Vanhassa palotornissa. Kierros päättyy Emäsalon Kyläpuodilla. Kiertokäyntiä vetää Emäsalon Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Hans Öberg.

Emäsalon Kyläkauppa huomioi myös Avoimet Kylät-päivän, ja pitää samaan aikaan oman kyläkauppapäivänsä. Kyläkauppa tarjoaa kahvia ja kotona leivottua pullaa, järjestää pihalle lasten valvotun hiekkalaatikon ja musiikkiviihdettä.

Emäsalon Kyläyhdistys ry. täyttää 20 vuotta

Emäsalon Kyläyhdistys perustettiin 1996 tarkoituksena yhteistyön ja viihtyvyyden parantaminen kaikkien saarella asuvien kesken työskentelemällä hyvän yleisen palvelutason puolesta ja tukemalla saaren yrittäjätoimintaa. Lisäksi Kyläyhdistys toimii Emäsalon asukkaiden ja viranomaisten välisenä kontaktina.

Kun Emäsaloon oli tulossa suomenkieliset teiden nimet Porvoon maalaiskunnan ja kaupungin yhdistymisen myötä 1977 edesmennt Kim Colliander Orrbystä oli hyvin kaukonäköisesti tehnyt aloitteen Kyläyhdistyksen perustamisesta, ettei Emäsaloa asiassa sivuutettaisi. Kyläyhdistys sai muutetuksi koko joukon omituisesti käännettyjä tiennimiä. Esim. Dyviksvägen oli käännetty Mutalahdentieksi ja nimi saatiin muutetuksi Syvälahdentieksi. Kim Colliander toimi Kyläyhdistyksen puheenjohtajana useita vuosia. Hänet valittiin myöhemmin kunniapuheenjohtajaksi. Toinen henkilö, joka toimi ansiokkaasti Kyläyhdistyksessä oli Bosse Sederquist. Hän oli kassanhoitajana monta vuotta ja hyvin taitava hankkimaan avustuksia. Käytännön työtä on hoitanut yhdeksän jäsenen johtokunta puheenjohtajan johdolla.

2000- luvun alussa Emäsalon Kyläyhdistys teki aloitteen "Emäsalon saariston kehitysuunnitelman" työstämiseksi. Sittenkin Kyläyhdistys on aktiivisesti tukenut tärkeitä infrastruktuurihankkeita kuten vesi- ja viemäriverkoston rakentamista. Se on myös tehnyt aloitteen koko Emäsalon kattavasta huippunopeasta laajakaistaverkosta ja kaapelitv:stä. Emäsälössä asuva voi nyt olla mukana nopeaan kuitutekniikkaan perustuvassa viestintäjärjestelmässä mikä helpottaa saarella asumista ja toimimista.

Kyläyhdistys julkaisee vuosittain Emäsalon palvelukalenterin, joka on saanut hyvän vastaanoton. Se on usean vuoden ajan julkaissut tätä Emäsalolehteä. Kyläyhdistys on myös työstänyt kotisivun (www.emsalo.fi), joka on osa Silmu-kylien (ent. Itä-Uudenmaan Kylät ry) kyläportaalia. Kyläyhdistys pyrkii Ajankohtaista osiossa julkaisemaan ajankohtaistietoa ja Yhteydet- osiossa on hyödyllisiä linkkejä.

Emäsalon Kyläyhdistys järjestää mahdollisuuksien mukaan ohjelmaa yhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä 7. elokuuta Midgårdilla.

BEBBE NYBERG

Porvoon vesi Emäsalon vesi- ja viemäriverkon hoitajaksi

Porvoon Saariston Vesihuoltolaitoksen eli vesiosuuskunnan toiminta on pääosin siirtynyt kunnallisen Porvoon vesi liikelaitoksen hoitoon 5.4.2016 alkaen. Vesiosuuskunta jatkaa kuitenkin toimintansa hoitaakseen sitä osaa putkiverkostosta, joka ei ole siirtynyt Porvoon veteen omistukseen.

Kaupunki on ottanut vastatakseen vesihuoltotoiminnasta sillä periaatteella, että osuuskunnan velat katetaan vesihuoltomaksuilla noin 12 vuoden ajalta ja on tähän perustuen vahvistanut alueelle erityistaksan. Taksat muuttuvat nykyisistä siten, että kuutiohinnat laskevat samalle tasolle kuin Porvoon veden muilla asiakkaila mutta perusmaksut nousevat. Kokonaisvaikutus riippuu vuosikulutuksesta. Jos vuosikulutus on yli 110 m³/vuosi (vesi + jätevesi), tulee vuosilasku laskemaan nykyisestä, mutta jos vuosikulutus on pienempi, tulee vuosilasku nousemaan. Laskutuksessa noudatetaan Porvoon veden erityistaksaa 1.7.2016 alkaen, ja siihen saakka osuuskunnan nykyistä taksaa.

Liittymissopimukset ja liittämiskohdat

Porvoon vesi lähettää heinäkuun alussa liittymissopimukset kaikille, joilla on käytössä oleva vesi- tai viemäri liittymä. Osuuskunnan kanssa solmitut sopimukset eivät siirry kaupungille. Kun koko osuuskunnan nykyinen verkosto ei siirry Porvoon vedelle, tulee osa jäämään vesiosuuskunnan huoltovastuulle. Liittämiskohdalla tarkoitetaan verkoston kohtaa, jossa Porvoon veden ylläpitovastuu verkostosta siirtyy asiakkaalle. Kiinteistöpumput jäävät asiakkaan omaisuudeksi ja asiakas vastaa itse pumpun kunnossapidosta ja uusimisesta.

Ne osakkaat, jotka eivät vielä ole liittyneet verkostoon, eivät siirry Porvoon veden asiakkaiksi. Mikäli tällainen kiinteistö haluaa liittyä verkostoon, käsitellään kiinteistöä kuin uutta liittyttyä. Liittyttyä rakentaa tonttijohdot Porvoon veden verkostoon, maksaa taksan mukaiset liittymismaksut sekä hankkii kiinteistöpumppaamon laitoksen ohjeiden mukaisesti. Mahdollisesti osuuskuntaan maksetut liittymismaksut (paitsi osuusmaksut) voidaan huomioida tapauskohtaisesti.

Kuitukaapelilyhteys osavuodeksi

Kun LPOnet avasi kuitukaapelilyhteyden Emäsaloon, edellytettiin, että kaikki liittymät ovat kokovuotisia (12 kk maksut). Tätä tiukkaa linjaa on sittemmin lievennetty, ja osavuosisuunnitukset tai muut taukoa haluavat voivat keskeyttää käytön haluamukseen ajaksi. Signaalin avaaminen uudestaan maksaa 70 €. Tämä tieto ei LPOnetin kotisivulta selviä.

LPOnetin kuitukaapeliliittymän saa kohtuuhintaan koko Emäsalon alueella. Se on useimmiten paljon nopeampi ja varmempi kuin minkä voi saada taajamissa. Sen hankkineet ovat hyvin tyytyväisiä. Lapset ja lastenlapset mm. pitävät siitä, että voivat olla verkossa ongelmitta mikä ei kaupungissa aina onnistu. LPOnetin kuitukaapeliverkkoon kuuluu hyvin nopea nettiliittymä ja korkealaatuinen kaapeli-TV. Lisätietoja tarjonnasta löytyy verkkosivulta www.lponet.fi.

KORJAUS JUTTUUN DRAMAATTISTA LÄÄKÄRITOIMINTAA 1893, EMÄSALOLEHTI 2015

Viime Emäsalolehden numerossa oli juttu Michelsonin vaimosta, jota härkä oli puskenut niin pahasti, että koko vatsa aukesi lantion poikki. Alkuperäisessä ruotsinkielisessä tekstissä ei ollut sanaa höft (lantio) vaan ro, vanhakantainen lantiota tarkoittava sana (ro, määrätty muoto ron). Toimitus katsoi syystä, ettei sana ro ole nykykyläjälle tuttu, ja siksi tätä selvennystä "höft" pidettiin asiallisena. Mutta, koska kyse on suorasta sitaatista, sitä ei olisi pitänyt muuttaa vaan laittaa sana (höften) sulkuihin. Toimitus pahoittelee lapsustaan.